

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุวิทยฐานะ
และเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับมาตรา ๓๘
แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ
สำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๒

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑

(๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๙

(๕) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๖) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๙

(๗) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๘) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ ให้กำหนดปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของสถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์ ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รอ.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รอ.ม.”

(๒) สาขานิติศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “นิติศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ม.”

(๓) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ด.” และ “ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ม.”

- (๔) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “รป.ด.”
  - (ข) โท เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “รป.ม.”
- (๕) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ปร.ด.”
  - (ข) โท เรียกว่า “วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “วท.ม.”
- (๖) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ปร.ด.”
  - (ข) โท เรียกว่า “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ศศ.ม.”
- (๗) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ปร.ด.”
  - (ข) โท เรียกว่า “เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้ตัวย่อ “ศ.ม.”

ทั้งนี้ หากมีสาขาหรือวิชาเอกให้ระบุชื่อสาขาหรือวิชาเอกนั้นไว้ในวงเล็บต่อท้ายปริญญาด้วย
มาตรา ๕ ครุวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีสองชั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ครุฑดุชฎีบัณฑิต ทำด้วยแพรหรือเสิร์จสีดำ เย็บเป็นเส้นคลุมยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๗ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสาบตลอด ด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลม จำนวนสามแถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอ ทำด้วยแพรหรือเสิร์จสีดำเช่นเดียวกับเสื้อ ด้านนอกตอนปลายของผ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหัน และขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีประจำคณะ กว้าง ๘ เซนติเมตร อีกริมหันหนึ่ง ด้านในของผ้าคล้องคอทำด้วยแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้าง โดยทำมุม ๔๕ องศา

(๒) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุฑดุชฎีบัณฑิต เว้นแต่แถบกำมะหยี่สีดำตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีจำนวนสองแถบ

มาตรา ๖ เข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีลักษณะเป็นรูปธรรมจักร กงที่แยกจากแกนทั้งแปดกงลงยาสีน้ำเงิน ต่อจากปลายกงเป็นรูปคบเพลิงลงยาสีขาว ติดอยู่บนพื้นวงกลมลงยาสีแดง ขอบนอกวงกลมลงยาสีขาวบรรจุคำว่า “นตฺถิ ปญฺญา สมา อาภา” และชื่อของสถาบัน เป็นตัวหนังสือสีทอง ขอบนอกสุดของวงกลมเป็นเส้นสีทอง ทั้งหมดนี้ติดอยู่บนรูปอาร์มทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๒ เซนติเมตร

มาตรา ๗ ครุฑประจำตำแหน่งและเครื่องหมายประกอบครุฑประจำตำแหน่งของนายกสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการสภาสถาบัน และคณาจารย์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาสถาบันและอธิการบดี ครุฑทำด้วยผ้าสีดำ เย็บเป็นเส้นคลุมยาวเหนือข้อเท้า พอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๘ เซนติเมตร เย็บติดเป็น สายตลอดด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมี แถบกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลม จำนวนสี่แถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอทำด้วยผ้าสีดำเช่นเดียวกับเสื้อ ด้านนอกตอนปลายของผ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหนึ่ง และขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๘ เซนติเมตร อีกริมหนึ่ง ด้านในของผ้าคล้องคอทำด้วย กำมะหยี่หรือแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่ หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้างโดยทำมุม ๔๕ องศา ประดับโบทำ ด้วยแพรสีขาวบริเวณบ่าทั้งสองข้าง และมีตราสถาบันทำด้วยโลหะดุนนูนลงยา สูง ๓.๕ เซนติเมตร ติดบนแถบกำมะหยี่สีเหลืองทองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

(๒) กรรมการสภาสถาบัน เช่นเดียวกับนายกสภาสถาบันและอธิการบดี เว้นแต่ไม่มีโบประดับ บริเวณบ่าทั้งสองข้าง

(๓) คณาจารย์ เช่นเดียวกับกรรมการสภาสถาบัน เว้นแต่ไม่มีตราสถาบันติดบนแถบกำมะหยี่ สีเหลืองทองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

มาตรา ๘ ให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จัดทำครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุฑ ประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้เป็นตัวอย่าง

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้เปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์เพิ่มขึ้นและกำหนดให้ใช้สปีประจำคณะในครุยวิทยฐานะแทนสปีประจำสาขาวิชา รวมทั้งกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งและเครื่องหมายประกอบครุยประจำตำแหน่งของนายกสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการสภาสถาบัน และคณาจารย์เพิ่มขึ้น สมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาอักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เสียใหม่ และโดยที่ มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า การกำหนดให้ปริญญาในสาขาวิชาใดและชั้นใด และจะใช้อักษรย่ออย่างไร และการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้